

Strategisch onderzoeksbeleid HvA

Ons strategisch onderzoeksbeleid

Met praktijkgericht onderzoek richt de Hogeschool van Amsterdam zich op oplossingen voor problemen in de samenleving en de rol van professionals daarin. Zo leveren we een directe bijdrage aan het adresseren en oplossen van maatschappelijke vraagstukken en aan innovatie in het beroepenveld. En we dragen bij aan de kennisontwikkeling binnen de desbetreffende onderzoeksdomeinen. Om dat goed te doen is verbinding en afstemming nodig tussen onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk/samenleving. Om deze doelen te realiseren hebben we een strategisch onderzoeksbeleid geformuleerd. De grondslag daarvan bestaat uit het **Instellingsplan** van de Hogeschool van Amsterdam, de externe **evaluatie onderzoek 2021** en de evaluatie van het strategisch onderzoeksbeleid 2015 – 2020.

Centres of Expertise

De Centres of Expertise, samenwerkingsverbanden van hogescholen, bedrijven, overheden en andere publieke en maatschappelijke organisaties zijn een belangrijke schakel in het realiseren van de ambities. De zeven Centres of Expertise waarvan de HvA penvoerder is, richten zich op maatschappelijke vraagstukken in de regio Amsterdam. Daarnaast verstevigen onze **Professors of Practice** de samenwerking met de beroepspraktijk op drie strategische onderwerpen: duurzaamheid, diversiteit & inclusie en digitalisering. Die maken namelijk deel uit van het Instellingsplan.

- ▶ Centre of Expertise City Net Zero
- ▶ Centre of Expertise for Applied Artificial Intelligence
- ▶ Centre of Expertise for Creative Innovation
- ▶ Centre of Expertise for Economic Transformation
- ▶ Centre of Expertise Urban Education
- ▶ Centre of Expertise Urban Governance & Social Innovation
- ▶ Centre of Expertise Urban Vitality

Zes afspraken vormen de kern van het strategisch onderzoeksbeleid. Drie afspraken richten zich op de verdere ontwikkeling van de drie functies van praktijkgericht onderzoek en drie gaan over de randvoorwaarden: kwaliteit, onderzoekondersteuning en financiering. De looptijd van het beleid is gekoppeld aan het instellingsplan, dat tot 2026 geldt. Elke afspraak heeft één of meer actielijnen die leidend zijn voor de ontwikkeling van het onderzoek.

AFSPRAAK

23456

Ons praktijkgericht onderzoek draagt bij aan maatschappelijke veranderingen

- ▶ We richten ons onderzoek zo in, dat onderzoeksresultaten hun weg vinden naar de maatschappij.
- ▶ Onze lectoraten, Centres of Expertise en Professors of Practice, helpen grote complexe maatschappelijke vraagstukken oplossen. Daarbij sluiten ze aan bij de agenda van de metropool Amsterdam en de landelijke en Europese agenda's.
- ▶ We maken nieuwe indicatoren om de doorwerking te monitoren en om erover te communiceren.

De HvA wil met praktijkgericht onderzoek bijdragen aan het begrijpen en oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken. Daarom is het belangrijk dat de kennis die we ontwikkelen haar weg vindt naar de beroepspraktijk en de maatschappij. Ook willen we dat die kennis goed benut wordt. Lectoren en docent-onderzoekers hebben hierin een belangrijke rol: gedurende het onderzoek wisselen ze kennis uit met partners uit de beroepspraktijk. Daarnaast maken ze hun onderzoeksresultaten van onderzoek zoveel mogelijk toegankelijk (open access).

Processen inrichten

Het **lectoraat Doorwerking Praktijkgericht Onderzoek** onderzoekt hoe we kunnen zorgen dat onze kennis meer doorwerkt in de samenleving. Te denken valt aan HR-instrumenten die doorwerking als rol in onderzoeksteams stimuleren. Daarnaast bedenken de lectoraten, kenniscentra en CoE's een aanpak om die doorwerking onderdeel te maken van het onderzoeksproces, bijvoorbeeld in de subsidieaanvragen en projectplannen. Ook kunnen ze een methode ontwikkelen om systematisch feedback van praktijkpartners te krijgen: hoe relevant vinden die het onderzoek, en wat doen de partners met de kennis die het oplevert? Daarnaast kunnen ze criteria en indicatoren opstellen om te rapporteren over doorwerking.

Monitoren en communiceren

We richten de externe communicatie op de maatschappelijke thema's van de Centres of Expertise en de 3D's: digitalisering, diversiteit & inclusie en duurzaamheid. We registreren onderzoeksresultaten en doorwerking van het onderzoek in online platforms.

Met veel partners hout hergebruiken

In **Circulair Wood for te Neighborhood** worden heel veel partijen betrokken om de waarde van het hergebruik van hout uit woningen van woningcorporaties zichtbaar te maken. Zo kregen huurders meubels, gemaakt uit hun oude kozijnen. Op een grotere schaal werden speeltuintoestellen gemaakt van hergebruikt hout. Op nog grotere schaal werd hergebruikt hout ingezet voor de inrichting van gemeenschappelijke ruimtes van woningbouw woningen. Het project werkt onder meer samen met de gemeente Amsterdam, producenten, woningbouwcorporaties, de TU Delft en het middelbaar beroepsonderwijs. Al deze partners krijgen de onderzoeksresultaten mee. Er is ook een tentoonstelling georganiseerd die in publieke ruimtes te bezoeken was.

AFSPRAAK

1 3 4 5 6

Doorwerking van praktijkgericht onderzoek naar onderwijs is vanzelfsprekend

- ▶ Opleidingen en lectoraten verwerken kennis uit onderzoek in de curricula.
- ▶ Studenten doen volwaardig mee in onderzoek. Ze vormen samen met medewerkers en externe partners een diverse en stimulerende gemeenschap waarin leren, ontwikkelen en innoveren ons verbindt. Dat doen we op HvA-locaties, in de stad en online.
- ▶ We stemmen onze onderzoeksagenda en ons onderwijsportfolio op elkaar af en komen tegemoet aan de state-of-the-art van de Amsterdamse beroepspraktijk.

Om studenten goed voor te bereiden op hun toekomst, is het belangrijk dat de kennis die we met praktijkgericht onderzoek ontwikkelen haar weg vindt in onze opleidingen. Studenten moeten in alle studiejaar in aanraking komen met actueel onderzoek en de doorwerking ervan. We leren onze studenten een onderzoekende houding aan, waarmee ze kunnen inspelen op de steeds veranderende beroepspraktijk. Lectoren en docent-onderzoekers hebben daarom verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijs én onderzoek.

Het lectoraat **Higher Education, Research and Innovation** onderzoekt hoe ons onderwijs en onderzoek en de beroepspraktijk elkaar kunnen versterken, om zo een hoogwaardig professioneel veld te creëren. Onze Professors of Practice, toonaangevend op hun vakgebied, zijn hierin ook belangrijk.

Onderzoek in de curricula

Het moet voor opleidingen en lectoraten vanzelfsprekend zijn dat kennis uit onderzoek in het onderwijs landt. Daarom werken opleidings- en onderzoeksteams samen aan de inbedding van actueel praktijkgericht onderzoek in de curricula van onze opleidingen, ook bij het (her)ontwerpen en/of actualiseren ervan. Lectoren, hogeschoolhoofddocenten en docent-onderzoekers in onderzoeksteams hebben een rol in het geven van onderwijs.

Studenten doen mee

Studenten hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan het onderzoek, bijvoorbeeld via het innovatietrainerschap van SIA. Er is een trainingsaanbod voor docent-onderzoekers, zodat die de studenten kunnen begeleiden bij het verantwoord uitvoeren van onderzoeksopdrachten. Studenten moeten daarbij kunnen ontdekken en leren. Om zichtbaar en toegankelijk te zijn, brengen opleidingen, Lectoraten, kenniscentra en Centres of Expertise de onderzoeksthema's onder de aandacht van studenten. Om te verduidelijken waar praktijkgericht onderzoek samen met onderwijs en de beroepspraktijk plaatsvindt, gaan we uniforme benamingen gebruiken zoals *living labs* en *Communities of Practice*. Ook moedigen we kennisgedreven ondernemerschap bij studenten aan, met het *HvA Venture Centre* en het **Lectoraat Entrepreneurship**.

Afstemming van onderzoek, onderwijs en beroepspraktijk

Om te zorgen dat de kennis uit praktijkgericht onderzoek relevant is voor de opleidingen gaan we de onderzoeksagenda (de plannen van de lectoraten) en het onderwijsportfolio inhoudelijk op elkaar afstemmen. We ontwikkelen de komende tijd een systematiek om ervoor te zorgen dat we (blijven) aansluiten bij actuele maatschappelijke thema's. Om dit alles te realiseren hebben we voldoende docent-onderzoekers nodig in de onderzoeksteams. Daarover staan afspraken in het strategisch personeelsontwikkelplan (zie ook afspraak 3).

Subsidies voor studenten

Drie startups van HvA-studenten hebben een HBO Take-Off subsidie ontvangen van het Regieorgaan SIA. De startups Rollar, WasteBase en SwitchCase ontvangen ieder 40.000 euro om te werken aan hun innovatieve, duurzame en maatschappelijk impactvolle ideeën. Met deze subsidie kunnen de startups technische en economische kansen beter in kaart brengen. Rollar ontwikkelde een taststokpunt die blinden en slechtzienden gebruiken. WasteBase is een marktplaats voor restmaterialen van de industrie en SwitchCase verhuurt duurzame reiskoffers.

v.l.n.r. Sabrina Hangweyrer, Stijn Diephuis, Romaïke Slikker, Klaas-Jan van der Poel en Milan de Milliano

AFSPRAAK

12 456

Docent-onderzoekers ontwikkelen professionele vaardigheden en benutten kansen voor loopbaanontwikkeling in onderzoek

- ▶ Onderzoeksteams hebben een diverse samenstelling en zijn groot genoeg om de doelen te bereiken.
- ▶ Er is voldoende aanbod voor professionele ontwikkeling op het terrein van onderzoek.
- ▶ Er zijn loopbaanpaden voor medewerkers die betrokken zijn bij onderzoek.
- ▶ Medewerkers en partners uit de beroepspraktijk kunnen een Professional Doctorate-traject volgen.

De HvA stimuleert de professionele groei van haar medewerkers, die als verbinders van onderwijs en onderzoek hun rol kunnen verdiepen of verbreden. We hebben een professionaliseringsaanbod op onderzoek voor docent-onderzoekers. Vaak organiseren faculteiten zelf workshops en daarnaast bieden IXA, de Bibliotheek en de HvA Academie trainingen en ondersteuning bij de diverse fases van onderzoek.

Grotere en meer diverse onderzoeksteams

We gaan de capaciteit voor onderzoek en onderzoeks-ondersteuning in de facultaire kenniscentra uitbreiden met docent-onderzoekers die zowel onderwijs- als onderzoeksvaardigheden hebben. De facultaire kenniscentra zorgen voor divers samengestelde onderzoeksteams om de doorwerking naar onderwijs en maatschappij en de bijdrage aan kennisontwikkeling te borgen (afspraken 1 en 2). Diversiteit gaat daarbij over gender, culturele achtergrond en ook over expertise in onderzoek, onderwijs en praktijk. De kenniscentra zorgen daarnaast ook voor voldoende ondersteunende capaciteit en deskundigheid (zie afspraak 5).

Genoeg mogelijkheden voor professionalisering

Om docent-onderzoekers de mogelijkheid te geven zich verder te ontwikkelen in onderzoek, groeit het scholingsaanbod. Daarnaast trainen lectoren en senior-onderzoekers hun collega's via learning-on-the-job. Onderzoekers professionaliseren ook door deel te

nemen aan internationale onderzoeksprojecten. Om ervoor te zorgen dat professionaliseringsactiviteiten van docent-onderzoekers, hogeschoolhoofddocenten en lectoren aansluiten op hun ontwikkelbehoefte gebruiken we het nieuwe **European Competence Framework for researchers**. Faculteiten zorgen voor een brede benadering van professionalisering voor beginnende tot gevorderde onderzoekers en organiseren daar ook genoeg tijd en ruimte voor.

Er zijn loopbaanmogelijkheden in onderzoek

Docent-onderzoekers en hun leidinggevenden benutten de diverse mogelijkheden voor onderzoeksfuncties en -trajecten nog niet genoeg. Daarom maken we de ervaringen die hiermee zijn opgedaan beter zichtbaar. Faculteiten stellen een strategisch personeelsontwikkelplan op dat duidelijk maakt welke functies en rollen er nodig zijn in de onderzoeksteams.

Pilot Professional Doctorate

De **Professional Doctorate** is een uitbreiding van het hoger-onderwijsaanbod, ná het bachelor- en master-onderwijs. Professionals met een relevante werkkring en -ervaring, kunnen zich met dit traject ontwikkelen tot een onderzoekende professional die kan interveniëren in complexe praktijken. De HvA start met twaalf kandidaten in de pilots.

Atelier

De HvA werkt in het project Atelier samen met verschillende Europese steden om energiepositieve wijken te ontwikkelen. Amsterdam en Bilbao zijn de voorlopers waar de wijken al in ontwikkeling zijn. In Amsterdam gaan het om Buiksloterham. Het overschot aan duurzame energie dat deze wijken gaan produceren, wordt verhandeld op de lokale energiemarkt.

Onderzoekers van de HvA organiseren de samenwerking met andere smart city-projecten, dragen bij aan de monitoring en evaluatie van het project en helpen bij de verspreiding van de resultaten in andere Europese steden.

AFSPRAAK

123 56

De kwaliteit van ons onderzoek
is op orde

- ▶ De kwaliteit van ons praktijkgericht onderzoek is geborgd:
alle kenniscentra hebben hun kwaliteitsstandaarden geëxpliciteerd
en integreren kwaliteitszorg in het primaire proces.

De kwaliteit van praktijkgericht onderzoek staat voorop. De basis daarvan ligt in de **Nederlandse Gedragscode voor Wetenschappelijke Integriteit** en de zesjaarlijkse evaluatie volgens het **Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek voor hogescholen**. Doorwerking van onderzoek naar onderwijs en maatschappij bepaalt de kwaliteit van ons onderzoek (zie de kennisclip **Praktijkgericht onderzoek bij de HvA**). Centres of Expertise en kenniscentra ontwikkelen daarom indicatoren om daarover goed te kunnen rapporteren.

Om de kwaliteitscultuur verder te ontwikkelen, maken alle kenniscentra hun inhoudelijke kwaliteitscriteria voor het voorbereiden en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek expliciet. Daarnaast voeren zij regelmatig evaluaties uit op deze kwaliteit. Ze zorgen ervoor dat kwaliteitscriteria bekend zijn, nageleefd worden en geïntegreerd zijn in het primaire proces. Een mooi voorbeeld van een kwaliteitsstandaard is de **Open Science Research Manual** van de faculteit Gezondheid.

Open science

Als kennisinstelling streven we naar open science als norm. We ontwikkelen daarom een plan voor:

- actualisatie van het Open Acces-beleid;
- het FAIR-data-principe;
- erkennen en waarderen van de eigenheid van praktijkgericht onderzoek;
- bewustwording van wetenschappelijke integriteit.

Ethische toetsing

We gaan de ethische toetsing van onderzoeksvorstellen verder ontwikkelen. De Ethische Commissie Onderzoek scherpt haar procedure aan. Bij samenwerking met externe partners gaan we de veiligheid van het datamanagement bij die partner checken. Ook gaat de Ethische Commissie Onderzoek de (aanvaardbare) belasting van deelnemers aan het onderzoek afwegen tegen andere relevante belangen. Denk aan commerciële belangen, belangen van diversiteit, inclusie en veiligheid. Het proces van ethische toetsing wordt onderdeel van de *Research Management Services*-portal (zie afspraak 5). Als de toetsingscriteria helder zijn en de infrastructuur voor toetsing op orde is, stellen we ethische toetsing verplicht.

Kennisveiligheid borgen

Bij kennisveiligheid gaat het om het beschermen van sensitieve kennis en technologie die ontwikkeld wordt in onderzoeksprojecten. We willen het veiligheidsbewustzijn en de weerbaarheid tegen kennisveiligheidsrisico's structureel verhogen. We gaan een risicoanalyse doen van samenwerking met niet-EU landen waar grondrechten niet gerespecteerd worden, als basis voor een projectplan dat ethische kwesties moet voorkomen. Naast een dashboard met een overzicht van samenwerkingen met risicolanden, denken we aan een e-learning gericht op kennisveiligheid.

AFSPRAAK

1 2 3 4 5 6

De ondersteuning van het onderzoek is goed ingericht en state-of-the-art

- ▶ De backoffice voor het ondersteunen van onderzoeksprocessen (research datamanagement, privacy, informatieveiligheid, ethische toetsing, open acces, registratie onderzoeksresultaten, subsidieadvies) en voor het ondersteunen van open science is op orde, goed vindbaar en toegankelijk.
- ▶ Digitale voorzieningen voor onderzoek zijn volledig geïntegreerd in het digitale ecosysteem van de HvA.

De HvA heeft geïnvesteerd in goede onderzoeks-faciliteiten om de kwaliteit van onderzoeksprocessen te borgen. Denk aan research datamanagement, open access-publiceren, ethische toetsing, de afhandeling van kwesties van schending van wetenschappelijke integriteit en de opslag en toegankelijkheid van onderzoeks-producten en -activiteiten. Het onderzoek en de daarbij behorende faciliteiten groeien. Daarom vragen digitale ondersteuning en ondersteuningscapaciteit onze aandacht.

Backoffice op orde en vindbaar

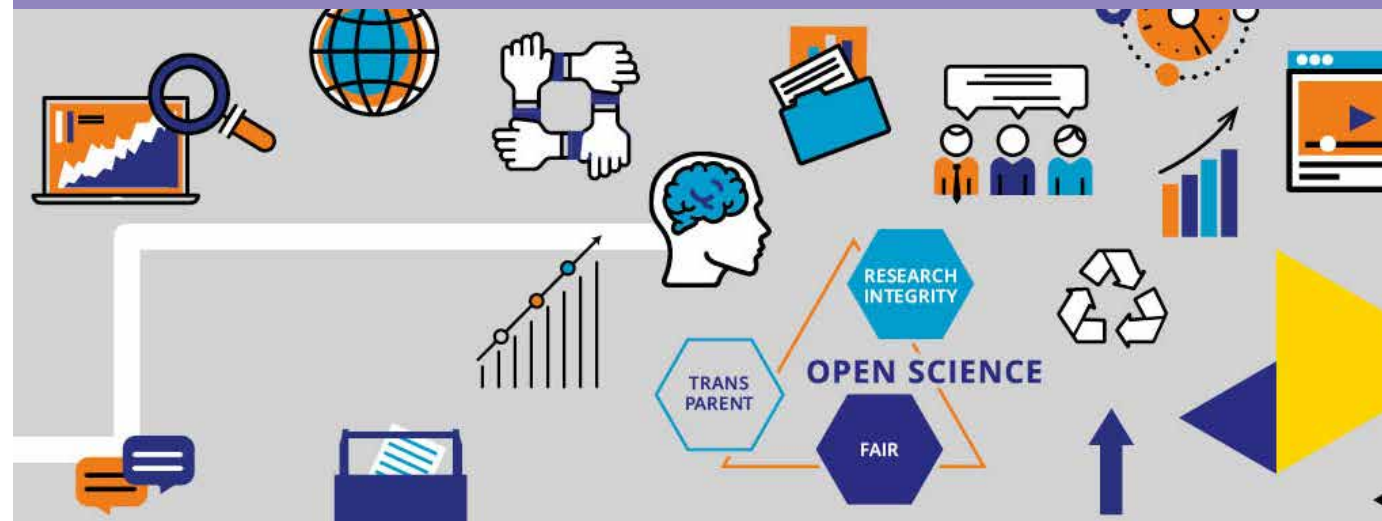
De kenniscentra nemen vanaf 2023 de online omgeving Research Management Services in gebruik. Daarin regelen onderzoeksteams onder andere het opstellen van datamanagementplannen, de bescherming van persoonsgegevens en ethische toetsing op een efficiënte en veilige manier. Voor het RMS hebben we expertise nodig: van datastewards tot privacy officers en experts op onderzoek en ethiek. Elke faculteit zorgt daarom voor professionele en goed vindbare ondersteuning met duidelijke rollen voor een integrale benadering van de beleidsterreinen research datamanagement, privacy, informatieveiligheid, kennisveiligheid, ethische toetsing, open acces en registratie van onderzoeksresultaten. Daarnaast ondersteunt de bibliotheek bij open science. We zorgen voor een intern loket voor onderzoeksteams, waar ze informatie vinden over welke ondersteuning er is en wie hen kan adviseren of ondersteunen.

Digitale voorzieningen

Praktijkgericht onderzoek maakt steeds meer gebruik van data en berekeningen. Daarom zorgen we voor IT-oplossingen die voorzien in de groeiende behoefte aan opslag, beheer en efficiëntie van onderzoekgegevens en rekenkracht. Daarnaast zetten we ICT-toepassingen in die helpen onderzoek, onderwijs, werkveld en maatschappij en open science te verbinden. We bouwen hiervoor een professionele organisatie op.

Open Science Support Desk van Urban Vitality

De *Open Science Support Desk* adviseert en ondersteunt onderzoekers bij vragen over kwalitatief en kwantitatief onderzoek, ontsluiting, datamanagement, auteursrechten en meer.

AFSPRAAK

12345

Ons acquisitieportfolio voor onderzoek is ruim en divers

- ▶ We zetten de ruimere middelen uit de eerste geldstroom sinds 2022 in om onze onderzoeksambities te realiseren, in lijn met de bestedingsdoelen van het bestuursakkoord met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2022).
- ▶ Structurele samenwerking met publieke en private partners in de Centres of Expertise zorgt daarbovenop voor een groter palet aan tweede en derde geldstroom op regionaal, nationaal en Europees niveau.
- ▶ De ondersteuning en randvoorwaarden voor acquisitie zijn op orde.

Meer geld uit de eerste geldstroom

Om de inhoudelijke ambities van lectoraten, Centres of Expertise en kenniscentra te realiseren, zijn structurele investeringen nodig, bijvoorbeeld in onderzoekscapaciteit en -ondersteuning en loopbaanontwikkeling. Denk ook aan het ontwikkelen van het Professional Doctorate, professionalisering op onderzoek en verdere integratie in het kennisecosysteem. Vanaf 2023 is ons eerstegeldstroombudget voor praktijkgericht onderzoek tien jaar lang €7,6 miljoen hoger, vanwege het bestuursakkoord met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarmee gaan we onze onderzoeksambities verwezenlijken.

Structurele samenwerking voor tweede en derde geldstroom

Subsidieregelingen, nationale en Europese programma's (de tweede en derde geldstroom) richten zich steeds meer op praktijkgericht onderzoek. Onderzoeksteams van de HvA maken daar al gebruik van en dat gaan we verder uitbouwen. Met de coalities van onze Centres of Expertise en lectoraten met andere hogescholen, lectorenplatforms, universiteiten en partners uit het **UIREKA** netwerk (zie afspraak 1) doen we mee aan grote projectaanvragen bij onder andere het Nationaal Groeifonds en Horizon Europe. Om de relatie met onderzoeksinstellingen te verstevigen, stellen we waar mogelijk L.INT-lectoren aan (Lectorposities bij Instituten) via de **L.INT**-regeling van SIA. Onze Centres of Expertise gaan zich de komende jaren binden aan samenwerkingspartners voor meer continuïteit in de derde geldstroom.

Ondersteuning en randvoorwaarden

We zorgen voor een efficiënte financiële en projectadministratie die goede sturingsinformatie oplevert en een bijbehorend professionaliseringstraject voor projectleiders. We rusten de beheerorganisatie van het onderzoek vanwege de regels voor helderheid toe op publiek-private samenwerking. We gebruiken een deel van de middelen uit het bestuursakkoord voor ondersteuning die nodig is om te kunnen meedoen in grote projectaanvragen (zoals Horizon Europe en Groeifonds-projecten) en om als penvoerder van grote projecten te kunnen optreden.

Bruggenbouwer

Als klimaatadviseur bij het KNMI en lector Klimaatgeletterdheid bouwt Jannette Bessembinder bruggen tussen klimaatonderzoekers en professionals die de onderzoeksgegevens van het KNMI gebruiken.

Meer informatie

Meer weten over onderzoek bij de Hogeschool van Amsterdam?
Kijk op <https://www.hva.nl/onderzoek> of neem contact op via
onderzoek@hva.nl

© Hogeschool van Amsterdam, 2023

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Ontwerp: datbureau.nl

